

Kolokwium nr 1 z programowania obiektowego
29 kwietnia 2009

Zespół badawczy zajmujący się dziedziną sztucznego życia prowadzi eksperymenty ze sztucznymi organizmami wyposażonymi w kod genetyczny, zapisany w postaci ciągu małych liter alfabetu angielskiego. Podczas rozmnażania organizm przekazuje potomkowi swój kod genetyczny, który może być zmodyfikowany wskutek działania mutacji.

Warianty mutacji:

- (a) *mutacja jednostajna*: dla każdej pozycji w kodzie decydujemy niezależnie, z prawdopodobieństwem równym odwrotności długości kodu, czy ma zostać zmodyfikowana,
- (b) *mutacja jednopunktowa*: wybieramy losowo pozycję w kodzie, która ma zostać zmodyfikowana,
- (c) *mutacja brzegowa*: modyfikujemy końcowe pozycje kodu.

Badacze rozważają użycie w przyszłości jeszcze innych wariantów mutacji.

W obecnej fazie eksperymentów *modyfikacja* polega na zastąpieniu litery zajmującej wybraną pozycję w kodzie przez słowo wygenerowane losowo przy użyciu zadanej *gramatyki bezkontekstowej*.

Generator słów używany przez eksperymentatorów realizuje wyprowadzenie lewostronne, zastępując po kolei każdy napotkany symbol nieterminalny produkcją wybraną losowo z zestawu produkcji przypisanych temu symbolowi. Długość wyprowadzenia (tj. liczba zastosowanych podstawień tekstowych) dla generowanego słowa jest ograniczona do 100; przekroczenie tego limitu jest traktowane jako niepowodzenie, skutkujące mutacją letalną (śmiertelną).

Gramatyka, wyprowadzenie lewostronne i opis gramatyki.

Gramatyka bezkontekstowa to (formalnie) uporządkowana czwórka $\langle T, N, P, S \rangle$, gdzie T - niepusty zbiór symboli terminalnych (krótko: *terminali*), N - niepusty zbiór symboli nieterminalnych (*nieterminali*), P - zbiór produkcji oraz S - symbol początkowy (*aksjomat*). Zbiory T i N nie mają wspólnych elementów i łącznie tworzą alfabet gramatyki A . Każdy symbol nieterminalny X ma przyporządkowany (niepusty) zbiór produkcji postaci $X \rightarrow Z$, gdzie Z jest pewnym słowem nad alfabetem A (dopuszcza się słowo puste, nie zawierające żadnych symboli); słowo Z nazywamy wówczas prawą stroną produkcji. Aksjomat jest wybranym symbolem nieterminalnym.

Przykład gramatyki:

$T = \{ a, b \}$

$N = \{ S, P, Q, R \}$

$P = \{ S \rightarrow P, S \rightarrow Q, S \rightarrow R, P \rightarrow a, P \rightarrow aP, P \rightarrow aPb, Q \rightarrow b, Q \rightarrow Qb, Q \rightarrow aQb, R \rightarrow \langle \text{puste} \rangle \}$

$S = S$

Wyprowadzenie lewostronne to ciąg słów, rozpoczynający się od aksjomatu i kończący się słowem złożonym z samych terminali taki, że kolejne słowo powstaje z poprzedniego przez zastąpienie skrajnie lewego wystąpienia nieterminala przez prawą stronę pewnej przyporządkowanej mu produkcji.

Przyjmujemy, że terminale są zakodowane w postaci małych liter alfabetu angielskiego (a-z), a nieterminale - za pomocą dużych liter tegoż alfabetu (A-Z).

Przykład wyprowadzenia lewostronnego długości 4 (nie liczymy elementu, od którego zaczynamy):

$S \Rightarrow P \Rightarrow aP \Rightarrow aaPb \Rightarrow aaab$

Opis gramatyki podany jest wg następującej konwencji:

- (i) napis (*String*) reprezentujący symbole terminalne
- (ii) napis reprezentujący symbole nieterminalne (pierwsza litera napisu określa aksjomat)
- (iii) tablica tablic zawierających prawe strony produkcji zakodowane w postaci napisów; każdy wiersz tablicy zawiera zestaw prawych stron dla danego nieterminala (w kolejności określonej w (ii)).

Opis gramatyki zdefiniowanej powyżej:

- (i) "ab"

(ii) "SPQR"

(iii) {"P", "Q", "R"}, {"a", "aP", "aPb"}, {"b", "Qb", "aQb"}, {"""}

Polecenia:

- (1) Zaprojektuj i opisz klasy w Javie potrzebne do implementacji mutacji kodu genetycznego sztucznych organizmów.
- (2) Zaimplementuj metodę main w klasie Test symulującą tworzenie zmutowanych kodów genetycznych przy użyciu każdego z opisanych wariantów mutacji dla wybranej gramatyki.
- (3) Zaimplementuj pozostałe metody i konstruktory użyte w rozwiązaniu.

=====
Przydatne metody w klasie Character:

```
static boolean isUpperCase(char ch)  
static boolean isLowerCase(char ch)
```

Przydatne metody w klasie String:

```
int length()  
char[] toCharArray()  
char charAt(int index)
```

=====

Powodzenia!